

Державна допомога підприємствам в контексті Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС

Віктор Галасюк – Голова Комітету
Верховної Ради України з питань
промислової політики та підприємництва

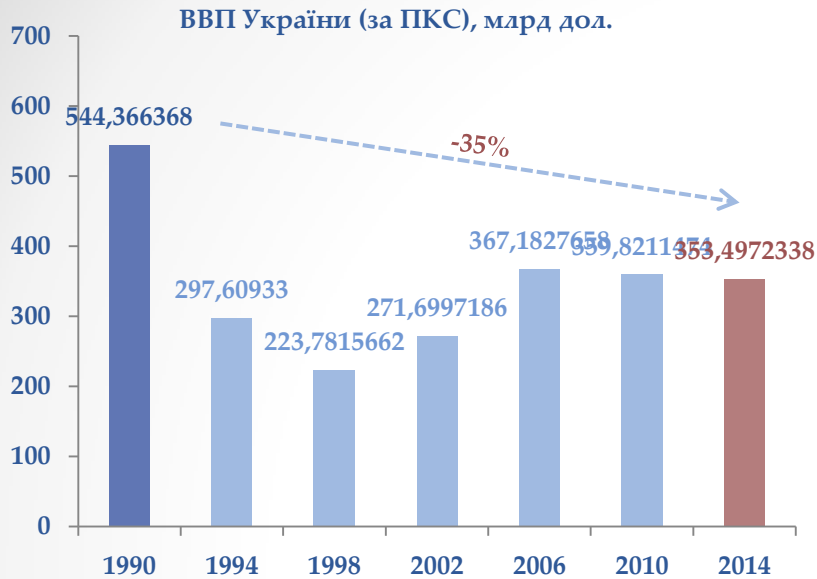
На основі даних:

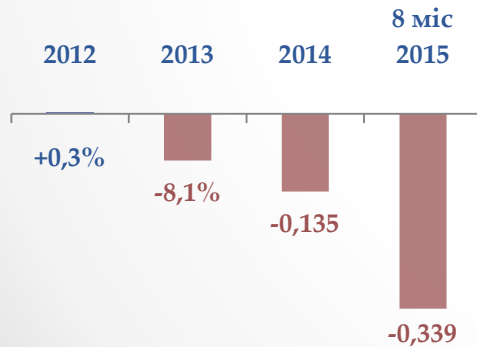
EUR-Lex

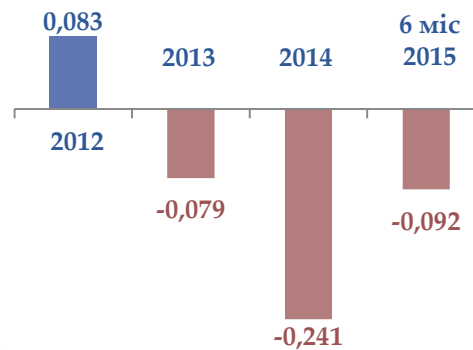
Сучасний стан підприємництва в Україні

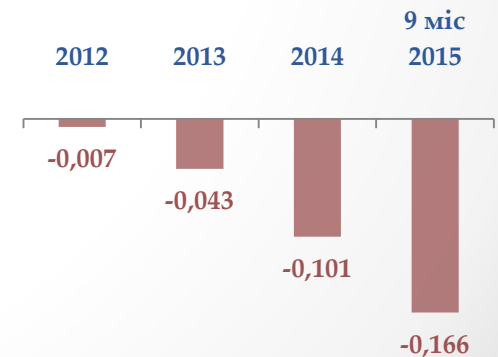
Темпи росту (скорочення) товарного експорту*

Індекси капітальних інвестицій*

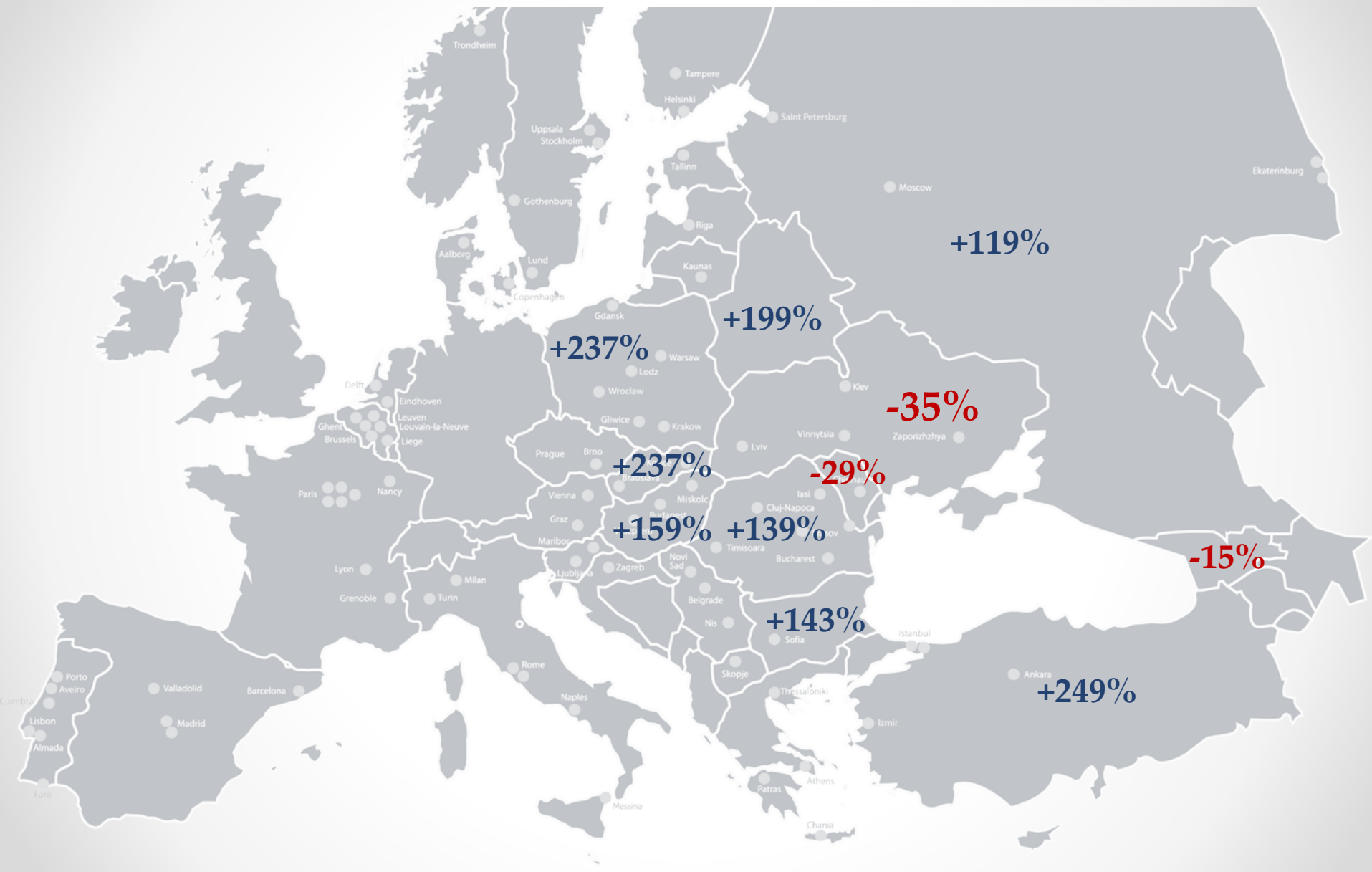

Індекси промислової продукції*

* - порівняно до відповідного періоду попереднього року

Економічне падіння України (ВВП за ПКС) з 1990 по 2014 рр.

Використання зовнішньої фінансової допомоги (2014-2015)

Надходження до сектору загальнодержавного управління та НБУ

I півріччя 2015 рік

Напрями використання

Повернення попередніх боргів

Латання бюджетних дірок

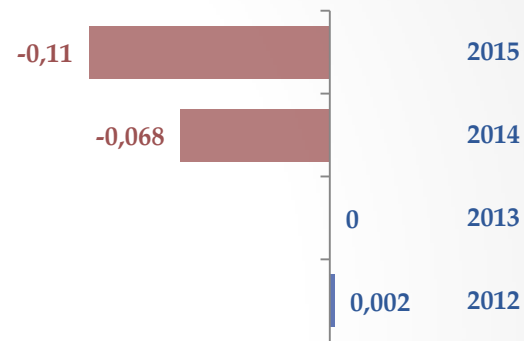

Формування резервів НБУ

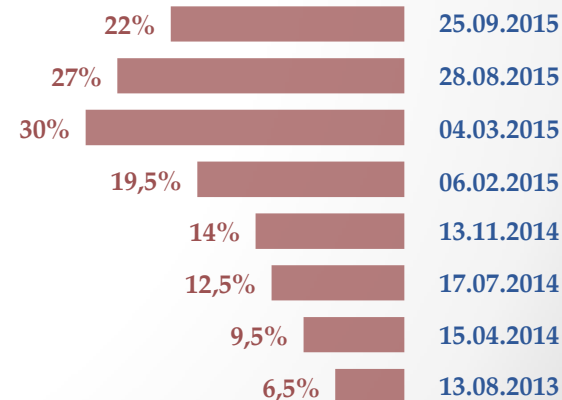

Результати

Динаміка ВВП України (МФВ)

Облікова ставка НБУ

ЄЦБ 0,05% США 0,25% Японія 0,1%
Канада 0,5% Швеція -0,35% Британія 0,5%

Інститути економічного розвитку

- 1. Агентство з просування експорту** – спеціальна урядова фінансова інституція, яка сприяє просуванню експорту через страхування, гарантування та здешевлення кредитування експортних операцій, а також забезпечує інформаційно-аналітичну підтримку експортерів.
- 2. Державний банк розвитку** – спеціальна фінансова інституція, що є агентом Уряду з акумулювання міжнародної фінансової допомоги та доступного довгострокового кредитування спів-інвестування в інфраструктурні та виробничі проекти (в тому числі за моделлю ДПП).
- 3. Індустріальні парки** – інструмент залучення інвестицій через промислові майданчики з готовою інженерно технічною інфраструктурою та тимчасовими податковими стимулами для нових виробничих та науково-дослідних підприємств.
- 4. Агенція з підтримки малого бізнесу** – спеціальна інституція, яка кредитує малий бізнес на пільгових умовах, сприяє його доступу до державних закупівель та надає комплексну консультаційну підтримку.
- 5. Державно-приватне партнерство** – механізм гарантування інтересів приватного інвестора при реалізації спільних з державою або муніципалітетами проектів.

Європейське законодавство

Дозволена державна допомога країн-членів ЄС суб'єктам господарської діяльності чи певним виробництвам

Стаття 107 Договору про заснування ЄС (консолідовані версії):

Дозволена державна підтримка:

- (a) допомога, що сприяє економічному розвитку регіонів із надзвичайно низьким рівнем життя чи високим рівнем безробіття;
- (b) допомога, що сприяє здійсненню важливого проекту спільного європейського інтересу чи подоланню серйозного збурення економіки держави-члена;
- (c) допомога, що сприяє розвитку певних видів економічної діяльності чи певних сфер економіки;
- (d) допомога, що сприяє культурному розвитку та збереженню культурної спадщини;
- (e) інші категорії допомоги, що їх можуть окреслити рішення Ради на пропозицію Комісії.

Підтримка експорту – Директива Ради ЄС 98/29/ЄС від 07.05.1998 про гармонізацію основних положень щодо страхування експортних кредитів за транзакціями з середньостроковим та довгостроковим покриттям, Повідомлення Комісії державам-членам згідно з пунктом 1 статті 93 Договору про заснування ЄС, що застосовує статті 92 та 93 Договору стосовно короткострокового експортно-кредитного страхування (97/С 281/03), Повідомлення Комісії державам-членам (2001/С 217/02), Угода СОТ про субсидії і компенсаційні заходи, Угода щодо офіційно підтримуваних експортних кредитів ОЕСР.

Компенсація частини інвестицій, зменшення відсоткових ставок, державна фінансова допомога – Регламент Комісії №651/2014 від 17 червня 2014 про визнання певних категорій державної допомоги сумісними з внутрішнім ринком згідно статей 107 та 108 Договору про заснування Європейської Спільноти (Commission Regulation (EU) No 651/2014 of 17 June 2014 declaring certain categories of aid compatible with the internal market in application of Articles 107 and 108), Директива 97/9/ЄС Європейського парламенту та ради від 3 березня 1997 року про схеми компенсації інвесторам, Настанови Європейської комісії з надання регіональної допомоги.

Державно-приватне партнерство – Зелена книга ППП і права Співтовариства про державні контракти і концесії, Повідомлення Європейської комісії про державно-приватне партнерство та законодавство Співтовариств про державні закупівлі і концесії (2005 рік), Директива 2004/18/ЄС та Директива 2004/17/ЄС.

Підтримка малого бізнесу – Акт з питань малого бізнесу для Європи (The Small Business Act for Europe).

Експортно-кредитні агентства

Експортно-кредитне агентство - державна чи приватна установа, яка надає підтримку вітчизняному експорту. Експортно-кредитні агентства створюються у формі приватних чи державних компаній (навіть повністю приватні експортно-кредитні агентства в більшості здійснюють підтримку експортерів за державний рахунок і під державним контролем).

Механізми підтримки - кредитування зовнішньоторговельних операцій, надання державних гарантій за експортними кредитами, страхування експортних кредитів та угод від політичних та інших ризиків, організаційна та інформаційно-аналітична підтримка.

Географія ЕКА в Європі:

Австрія - Oesterreichische Kontrollbank AG (OeKB);

Чехія - Export Guarantee and Insurance Corporation, Czech Export Bank;

Данія - Eksport Kredit Fonden (EKF);

Франція - Compagnie française d'Assurance pour le commerce extérieur;

Німеччина - AuslandsGeschäftsAbsicherung der Bundesrepublik Deutschland;

Угорщина - Hungarian Export Credit Insurance Ltd;

Італія - SACE S.p.A. Servizi Assicurativi del Commercio Estero;

Польща - Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych;

Словаччина - Export Guarantee and Insurance Corporation;

Словенія - Slovenska izvozna in razvojna banka, d.d.;

Іспанія - Compañía Española de Seguros de Crédito a la Exportación;

Швеція - Exportkreditnämnden, AB Svensk Exportkredit;

Туреччина - Export Credit Bank of Turkey (Türk Eximbank);

...

Європейський досвід ЕКА

 Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych

 Власник – 85% казначейство, 25% BGK

 Рік заснування – 1991 рік

 Уставний капітал – 35 млн євро (2013)

 Профінансовано експорту \approx 5,3 млрд дол. (2013)

 Export Guarantee and Insurance Corporation

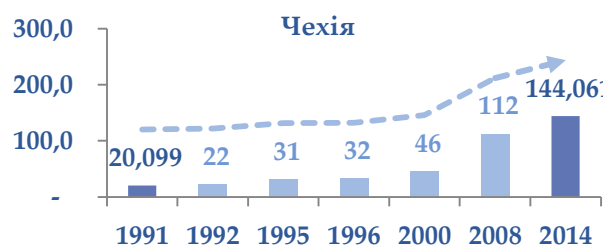
 Власник – держава

 Рік заснування – 1992 рік

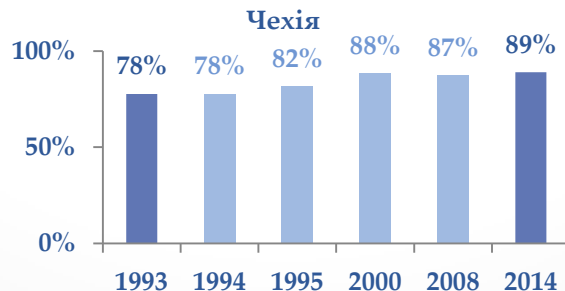
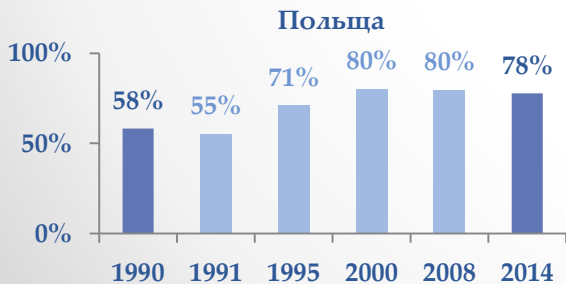
 Уставний капітал – 270 млн євро (2014)

 Профінансовано експорту – 2,3 млрд дол. (2014)

Експорт (млрд дол. в цінах 2005 року)

Товари переробної промисловості, частка в товарному експорті

Державні банки розвитку - географія

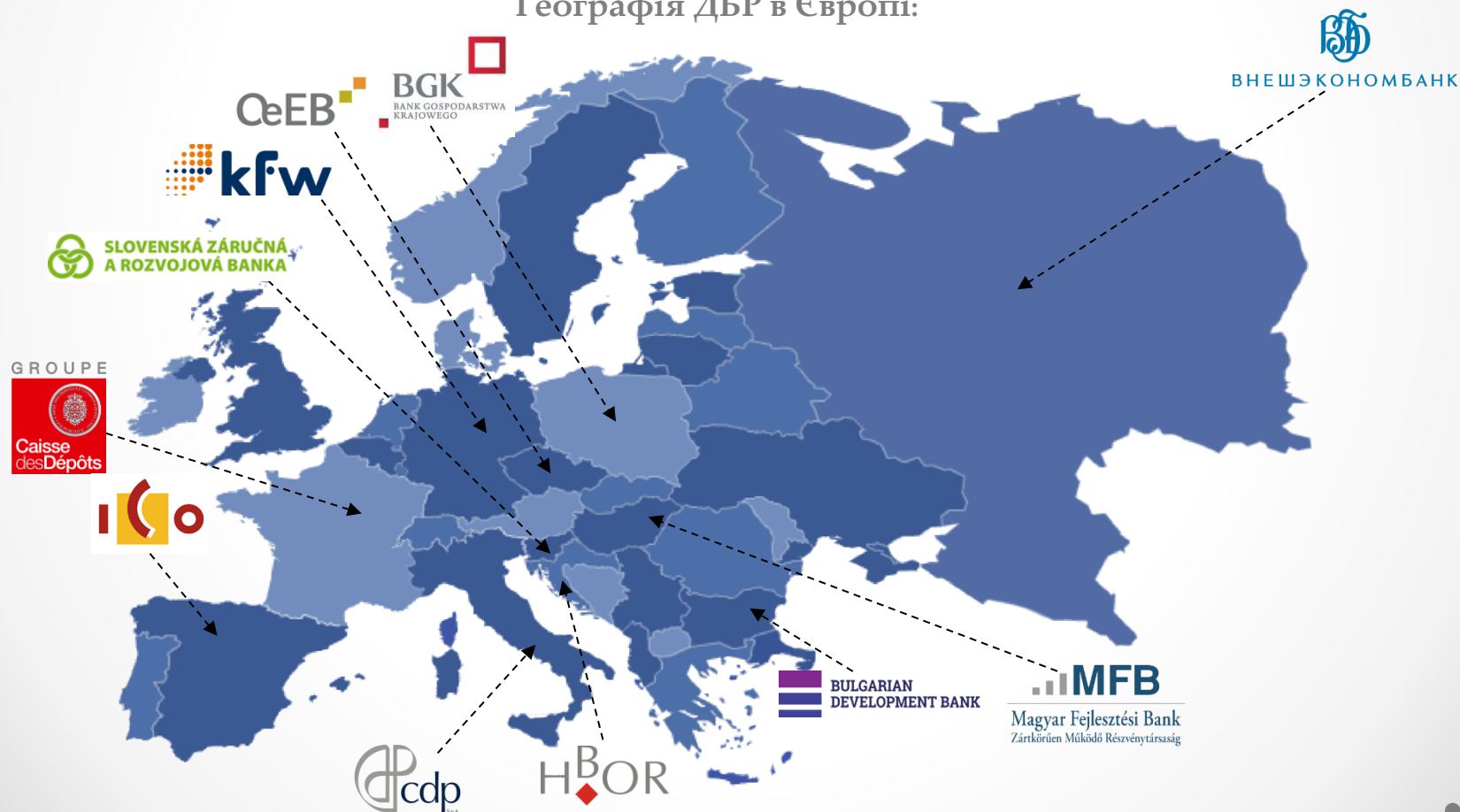

Державний банк розвитку - фінансова установа, створена урядом країни, що надає фінансування для цілей прискореного розвитку конкурентоспроможного несировинного сектора економіки.

Механізми підтримки - середньострокове і довгострокове кредитування інвестиційних проектів, стимулювання кредитування шляхом видачі гарантійних зобов'язань за позиками та кредитами, співфінансування, здійснення міжбанківського кредитування тощо.

Географія ДБР в Європі:

Державні банки розвитку в ЄС

Slovak Guarantee and Development Bank

Власник – держава (Міністерство фінансів)

Рік заснування – 1991 рік

Активи – 564 млн євро

Кредити – 355 млн євро

Уставний капітал – 130 млн євро

Портфель проектів

KfW

Власник – 80% держава, 20% федеральні землі

Рік заснування – 1948 рік

Активи – 489 млрд євро

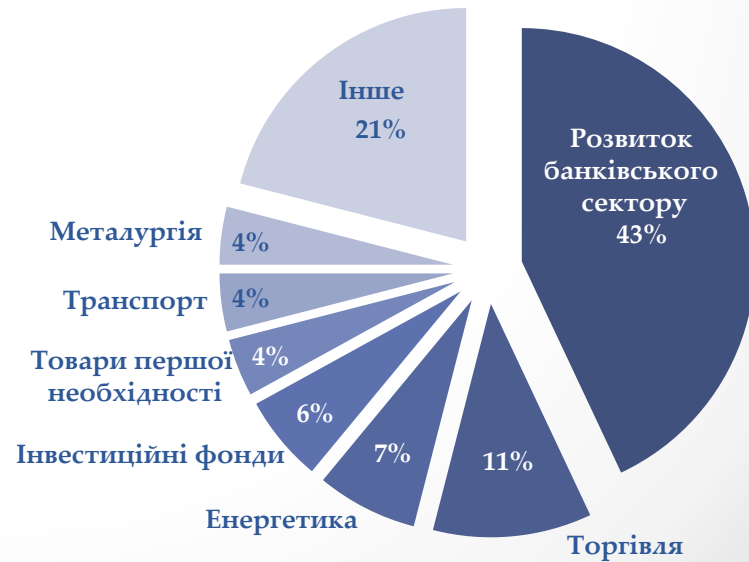

Кредити – 74 млрд євро

Уставний капітал – 21,6 млрд євро

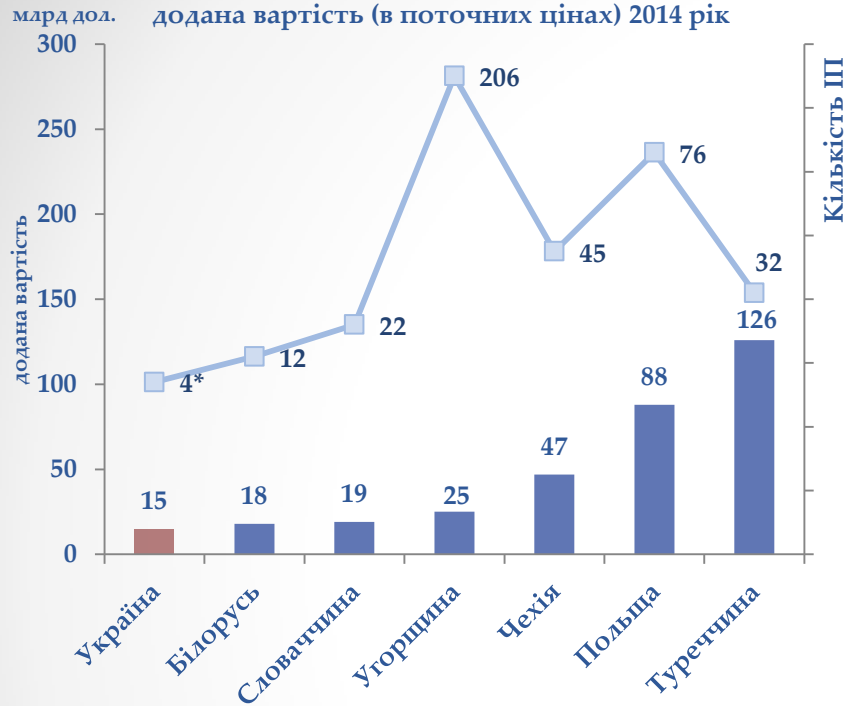
Портфель проектів

Індустріальні (промислові) парки

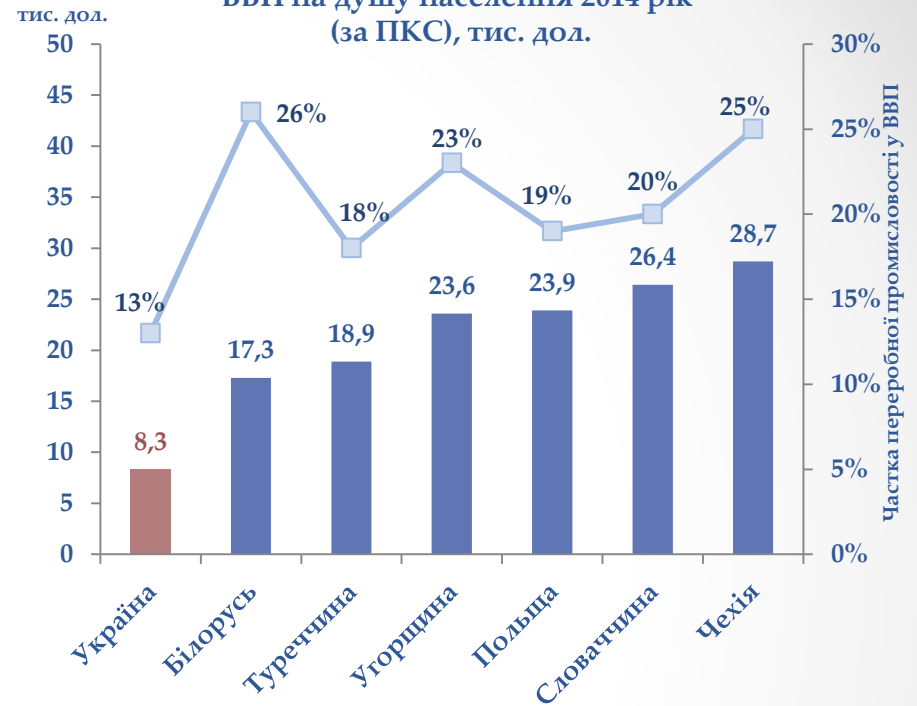
Переробна промисловість

додана вартість (в поточних цінах) 2014 рік

ВВП на душу населення 2014 рік

(за ПКС), тис. дол.

Форми державної підтримки розвитку ІП

Фінансування інфраструктури

Спрощення бюрократичних процедур

Скасування ввізних мит

Звільнення від земельного податку

Часткове фінансування інвестиційних проектів

Компенсація відсотків по кредитах

Звільнення від податку на нерухомість

Зменшення нарахунків на ФОП

Співфінансування навчання персоналу

Знижені тарифи на комунальні послуги

Пільги зі сплати податку на прибуток

Стабільність податкового законодавства

Індустріальні (промислові) парки в країнах ЄС

Польща

Початок створення ІП – 1993 рік

Кількість ІП – 76

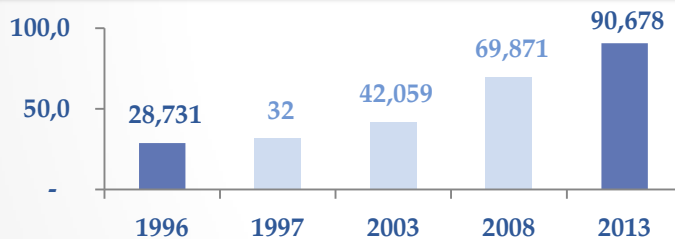

Приватні інвестиції \approx 400 млн євро/рік

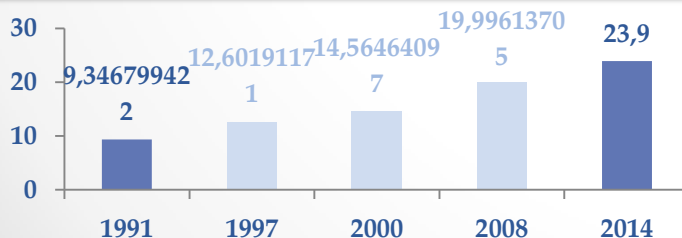

Робочі місця \approx 85 тис.

Створена додана вартість переробною промисловістю (в цінах 2005 р.), млрд дол.

ВВП на душу населення (за ПКС), тис. дол.

Чехія

Початок створення ІП – 2000 рік

Кількість ІП – 45

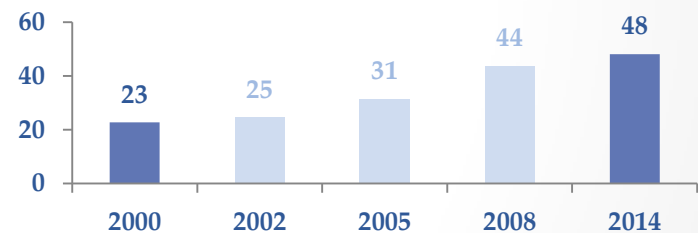

Приватні інвестиції \approx 9 млрд євро

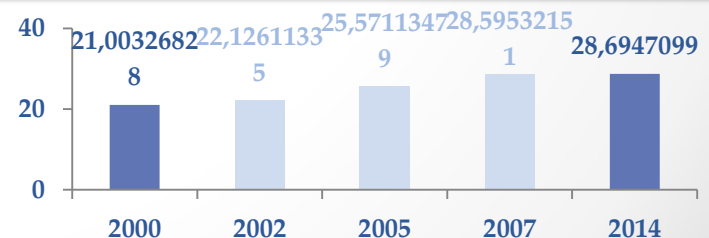

Робочі місця \approx 50 тис.

Створена додана вартість переробною промисловістю (в цінах 2005 р.), млрд дол.

ВВП на душу населення (за ПКС), тис. дол.

Агенції з підтримки малого бізнесу – приклади

Slovak Business Agency

Державна власність

Заснування – 1993 рік;

Послуги:

- мікrokредитування;
- венчурне фінансування;
- навчання підприємців;
- бізнес омбудсмен, аналіз його стану МСБ;
- консалтинг тощо

Програми мікrokредитування:

Сума: від 2,5 до 50 тис. Євро;

Строк кредитування – від 6 місяців до 4 років;

Відсоткові ставки: від 1,26% до 9,16%.

Результати діяльності

1827 кількість виданих кредитів

31 млн євро сума кредитування

3 000 нових робочих місць

5 000 збережених робочих місць

1470 проведено консультацій (2012 рік)

Small Business Administration

Державна власність

Заснування – 1953 рік;

Послуги:

- кредитні програми;
- гранти;
- венчурне фінансування;
- навчання, бізнес омбудсмен;
- консалтинг, юридична допомога тощо.

Бюджет організації – \$ 710 млн (2015 рік)

Фінансування програм – \$ 805 млн (2014 рік)

Результати діяльності

28 млн. підтримано підприємств МБ

\$ 114,5 млрд кредитний портфель (stock)

600 000 робочих місць* (2014 рік)

23,4% участь МБ у держ. закупівлях (2014 рік)

1,2 млн осіб проходять навчання щороку

* - створено або збережено

Світовий досвід державно-приватного партнерства

Реалізація проектів ДПП у світі (1991-2010 роки, енергетика)

Регіон	Інституціональні ППП	Концесія	Нові проекти	Управління та оренда	Всього
Східна Азія та Тихий Океан	92	61	454	2	609
Європа та Центральний Азія	173	26	66	12	277
Латинська Америка та Карибський регіон	97	86	449	3	635
Середній Схід та Північна Африка	3	5	25	0	33
Південна Африка	22	1	266	1	280
Африканська Сахара	8	17	65	18	108
Всього	395	196	1325	36	1952

Основні сфери застосування ДПП

Виробництво, транспортування і постачання тепла

Виробництво, розподілення та постачання енергії

Транспортна інфраструктура

Збір, очищення та розподілення води

Оброблення відходів

Освіта та медицина

Фінансування проектів ДПП

Корпоративне фінансування

Фінансовий вклад приватного партнера у проект ДПП здійснюється за рахунок власних коштів - 100%.

Грантове або державне фінансування

Фінансування проектів ДПП за рахунок грантів та в рамках державних програм.

Проектне фінансування

Співвідношення власних коштів та коштів, залучених від фінансових організацій – 70/30% або 80/20%.

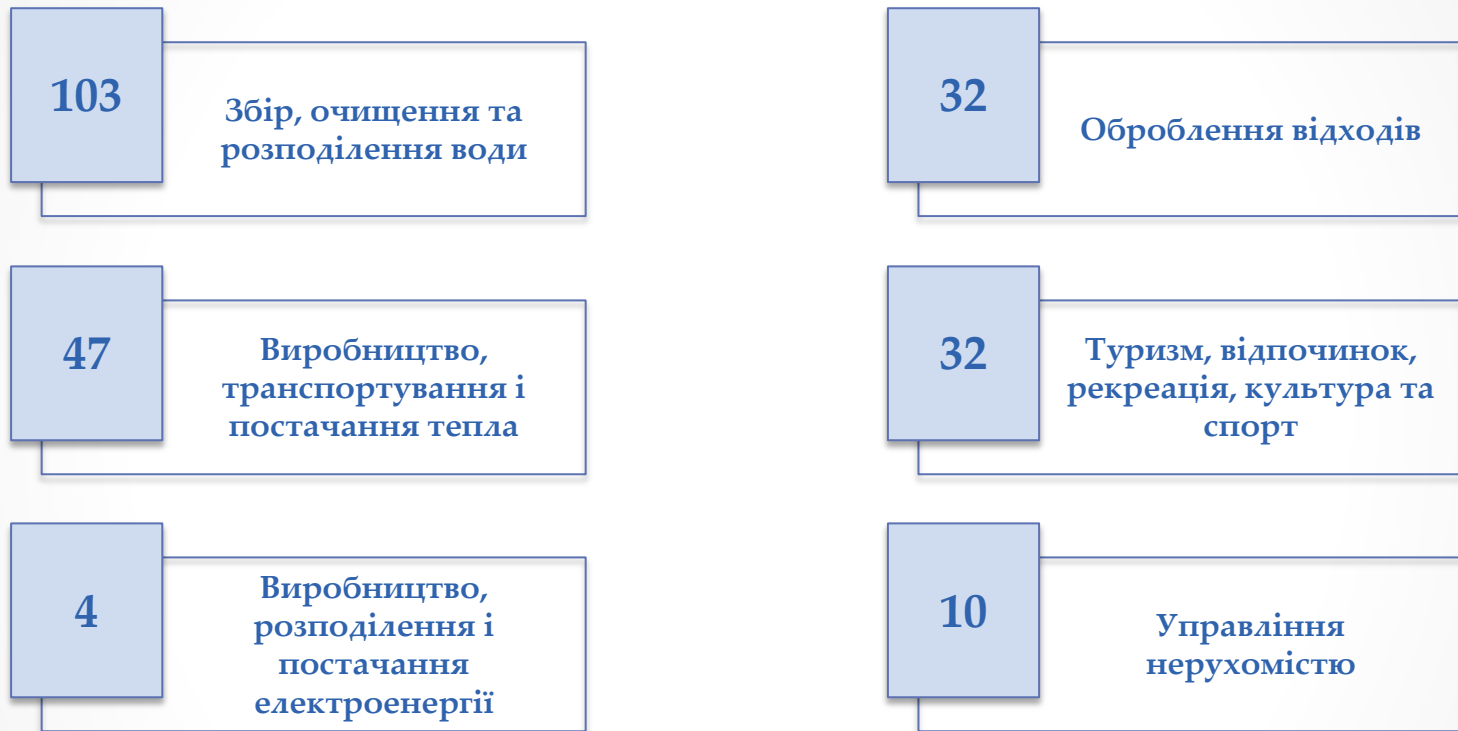
Фінансування інфраструктурних проектів в Європейському Союзі за 2004-2014 роки *

Потреба в проектах ДПП в Україні

За даними Мінрегіонбуду України місцевими органами виконавчої влади визначено 321 об'єкт комунальної власності, щодо яких вони зацікавлені в реалізації проектів на засадах ДПП.

Найбільша зацікавленість в проектах ДПП - в таких сферах:

\$ 100 млрд – потенціал реалізації інфраструктурних проектів за програмами ДПП в Україні

Наявні промислово-інвестиційні законодавчі ініціативи

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо зняття регуляторних бар'єрів для розвитку державно-приватного партнерства в Україні та стимулювання інвестицій) (реєстр. №1058) – повторне друге читання

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності технологічних парків (реєстр. №2216а) – перше читання

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо зняття регуляторних бар'єрів для розвитку мережі індустріальних парків в Україні) (реєстр. №2844) – повторне друге читання

Проекти Законі про внесення змін до Податкового та Митного кодексів України щодо стимулювання залучення інвестицій в реальний сектор економіки через індустріальні парки (реєстр. №2554а та №2555а) – перше читання

Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо уточнення віднесення сум податку на додану вартість до податкового кредиту в разі проведення окремих операцій (реєстр. №2551а) – перше читання

Проект Закону про внесення змін до ЗУ «Про заходи щодо стабілізації платіжного балансу України відповідно до статті XII ГАТТ 1994 року» (щодо забезпечення конкурентоспроможності вітчизняної продукції) (реєстр. №2553а) – перше читання

Проект Закону про забезпечення масштабної експортної експансії українських виробників шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту (реєстр. №2142а) – перше читання

Очікувані результати впровадження

Промисловість
> 25% (у ВВП)

Середня З/П
> \$ 700

Безробіття
< 5%

ВВП на людину
(за ПКС)

Україна (2014) – \$ 8,3 тис.
Грузія (2014) – \$ 7,2 тис.
Сальвадор (2014) – \$ 7,9 тис.
Парагвай (2014) – \$ 8,5 тис.
Намібія (2014) – \$ 9,3 тис.
Індонезія (2014) – \$ 10 тис.
Албанія (2014) – \$ 10,2 тис.
Еквадор (2014) – \$ 10,8 тис.

ВВП на людину
(за ПКС)

Україна (2025) – > \$ 20 тис.
Румунія (2014) – \$ 18,6 тис.
Туреччина (2014) – \$ 18,9 тис.
Хорватія (2014) – \$ 20 тис.
Латвія (2014) – \$ 22,4 тис.
Угорщина (2014) – \$ 23,6 тис.
Малайзія (2014) – \$ 23,8 тис.
Польща (2014) – \$ 23,9 тис.

2015

10-11 років

щорічний ріст
8-9%

↑ 2,5 рази

2025

Промисловість
13% (у ВВП)

Середня З/П
\$ 180

Безробіття
≈ 10%

Дякую за увагу!

E-mail: galasyuk@rada.gov.ua

Facebook: www.facebook.com/IndustryCommittee

Web: <http://komprompol.rada.gov.ua/>

Джерела інформації

- 1.1. <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.PP.KD>
- 1.2. <http://data.worldbank.org/indicator/NV.IND.MANF.ZS>
- 1.3. http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2015/zd/tzstt/tzstt_u/tzstt0815_u.htm
- 1.4. http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2015/ibd/iki_ed/iki_ed_u/ikedvk_15_u.htm
- 1.5. http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2014/pr/ipp/ipp_u/ipp_u14.htm
- 2.1. <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=19241237>
- 2.2. <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=19241238>
- 2.3. http://195.78.68.18/minfin/control/uk/publish/article?art_id=422294&cat_id=406607
- 2.4. http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2015/02/weodata/weorept.aspx?sy=2010&ey=2015&scsm=1&ssd=1&sort=country&ds=.&br=1&pr1.x=68&pr1.y=8&c=926&s=NGDP_RPCH&grp=0&a=
- 2.5. http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=53647
- 2.6. <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.PP.KD>
- 3.1. <http://www.slideshare.net/galasyuk>
- 4.1. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/LSU/?uri=CELEX:31997L0009&qid=1446629465572>
- 4.2. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/NOT/?uri=CELEX:32014R0651>
- 5.1. <http://www.oecd.org/trade/exportcredits/eca.htm>
- 6.1. <http://www.egap.cz/>
- 6.2. <http://www.kuke.com.pl/>
- 6.3. <http://data.worldbank.org/indicator/NE.EXP.GNFS.KD>
- 6.4. <http://data.worldbank.org/indicator/TX.VAL.MANF.ZS.UN>
- 7.1. https://en.wikipedia.org/wiki/National_development_bank
- 8.1. https://www.kfw.de/PDF/Download-Center/Konzernthemen/KfW-im-%C3%9Cberblick/GP_2014_deutsch_112014_final-2.pdf
- 8.2. https://www.kfw.de/PDF/Download-Center/Finanzpublikationen/PDF-Dokumente-Berichte-etc/1_Gesch%C3%A4ftsberichte/Gesch%C3%A4ftsbericht_2014_E.pdf
- 8.3. http://www.szrb.sk/en/Documents/vyroczna_sprava_2014/SZRB_VS2014_web.pdf
- 9.1. <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.PP.KD>
- 9.2. <http://data.worldbank.org/indicator/NV.IND.MANF.ZS>
- 9.3. <http://data.worldbank.org/indicator/NV.IND.MANF.CD>
- 9.4. http://belisa.org.by/ru/nis/gospr/gospr2011-2015/technopark_Bel.html
- 9.5. <http://greenpages.spectator.sme.sk/en/c/industrial-parks.html>
- 9.6. http://www.web.gov.pl/eng/ecosystem/675_4440_tech-parks-and-coworking-spaces-in-poland-new-ways-of-working.html
- 9.7. http://www.todayszaman.com/business_rd-has-a-way-to-go-in-turkey_337468.html
- 10.1. http://www.paiz.gov.pl/investment_support/industrial_and_technology_parks
- 10.2. <http://www.svtp.cz/en/catalog/>
- 10.3. <http://data.worldbank.org/indicator/NV.IND.MANF.KD>
- 10.4. <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.PP.KD>
- 10.5. <http://www.worldbank.org/en/news/opinion/2015/05/13/poland-zones-can-obtain-world-bank-support>
- 11.1. <http://www.sbagency.sk/en/slovak-business-agency>
- 11.2. <http://www.sba.gov/>
- 11.3. https://www.sba.gov/sites/default/files/files/FY_2014_SPFI_FINAL_508_compliant.pdf
- 12.1. http://www.ukrppp.com/present/Day_1_Panel_1_UKRPPP_Zapatrina.pdf
- 13.1. <http://www.ukrppp.com/ru/presentations>
- 14.1. http://www.ukrppp.com/present/SuU_2015_Day1.rar
- 14.2. <http://www.ucci.org.ua/synopsis/dv/2015/dv1503221.ua.pdf>
- 15.1. <http://www.slideshare.net/galasyuk>
- 16.1. <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.PP.KD>